Uzaktan E?itim ?le Co?rafya Ö?retiminin Etkilili?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Uzaktan E?itim ?le Co?rafya Ö?retiminin Etkilili?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32401

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Uzaktan E?itim ?le Co?rafya Ö?retiminin Etkilili?i Ölçe?i (UCEÖEÖ), ?nce, Yentür ve ?ahin (2021) taraf?ndan geli?tirilmi? bir ölçektir. Bu ölçek, özellikle COVID-19 pandemisi döneminde h?zla yayg?nla?an uzaktan ö?retim süreçlerinde co?rafya derslerinin ne derece etkili oldu?unu belirlemek amac?yla olu?turulmu?tur. Ölçek, ö?rencilerin co?rafya ö?retiminde kullan?lan uzaktan e?itim yöntemlerine yönelik alg?lar?n?, memnuniyetlerini ve ö?renme ç?kt?lar?n? de?erlendirmeyi hedefleyen çok boyutlu bir yap?ya sahiptir. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, **psikometrik** özelliklerinin belirlenmesi (geçerlik ve güvenirlik) için detayl? bir akademik süreç izlenerek gerçekle?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Uzaktan E?itim, Co?rafya Ö?retimi, Etkililik, Ölçek Geli?tirme, Ö?renci Alg?s?, Pandemi, Co?rafya E?itimi.

Yazarlar

Ziya ?nce, Murat Yentür, ve Vahit ?ahin.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, co?rafya derslerinin uzaktan e?itim yöntemleriyle verilmesinin ö?rencilerin ö?renme süreçleri üzerindeki etkisini bilimsel ve sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, uzaktan ö?retimin teknik, pedagojik ve içeriksel boyutlar?n?n co?rafya e?itimindeki **etkililik** düzeyini saptayarak, gelecekteki e?itim uygulamalar?na yönelik iyile?tirme önerileri sunmay? amaçlam??t?r. Bu ölçek, e?itimcilerin ve politika yap?c?lar?n uzaktan co?rafya ö?retimindeki güçlü ve zay?f yönleri tespit etmesine olanak tan?r.

Ölçek, özellikle yüksekö?retim düzeyinde co?rafya e?itimi alan ö?rencilerin uzaktan e?itim deneyimlerini standardize edilmi? maddeler arac?l???yla de?erlendirmelerine hizmet etmektedir. Bu sayede, uzaktan e?itimin co?rafi bilgi ve becerilerin aktar?lmas?ndaki ba?ar?s? nicel verilerle ortaya konulmu?tur.

Yap?

Uzaktan E?itim ?le Co?rafya Ö?retiminin Etkilili?i Ölçe?i, co?rafya e?itiminde uzaktan ö?retimin alg?lanan etkilili?ini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Bu yap? genellikle a?a??daki ana boyutlar? içermektedir (detayl? boyutlar yay?nlanm?? makalede yer almaktad?r):

Teknolojik Yeterlilik ve Eri?im: Ö?rencilerin kullan?lan platformlara eri?im kolayl??? ve teknolojik

ARABPSYCHOLOGY.COM

araçlar? kullanma becerileri.
Pedagojik Uygunluk: Uzaktan e?itim materyallerinin co?rafya konular?n? ö?retmedeki uygunlu?u ve ders içeri?inin kalitesi.
Ö?renci Kat?l?m? ve Etkile?im: Ö?rencilerin derslere kat?l?m düzeyi, ö?retim görevlisi ve di?er ö?rencilerle kurduklar? etkile?im.
Ö?renme Ç?kt?lar? ve Memnuniyet: Ö?rencilerin uzaktan e?itim süreci sonunda edindikleri bilgi ve beceriler ile genel memnuniyet düzeyleri.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde, ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla çe?itli Geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r. ?nce ve arkada?lar? (2021) taraf?ndan yürütülen çal??mada, öncelikle uzman görü?leri al?narak **içerik geçerli?i** sa?lanm??t?r. Ard?ndan, yap? geçerli?ini belirlemek için **Faktör Analizi** yöntemleri kullan?lm??t?r.

Çal??mada, ölçe?in teorik yap?yla uyumlu olup olmad???n? test etmek amac?yla hem Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm?? ve kabul edilebilir uyum indeksleri elde edilmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in co?rafya ö?retiminde uzaktan e?itimin etkilili?i yap?s?n? ölçmek için yeterli yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? belirlemek amac?yla Güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Geli?tirme çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l??? Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanarak incelenmi?tir.

Raporlanan sonuçlar (makalede detayl? olarak sunulmu?tur), ölçe?in genel olarak yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir. Elde edilen Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in **güvenilir** bir ölçüm arac? oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal boyutlar?n? ortaya ç?karmak için Faktör Analizi kullan?lm??t?r. ?nce, Yentür ve ?ahin (2021) taraf?ndan gerçekle?tirilen bu analizler sonucunda ölçe?in çok faktörlü bir yap?ya sahip oldu?u belirlenmi?tir.

Ke?fedici Faktör Analizi (KFA), ölçe?in temel boyutlar?n? belirlemede etkili olmu? ve maddelerin hangi faktörler alt?nda topland???n? aç?kça göstermi?tir. Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ise, belirlenen bu faktör yap?s?n?n veri seti ile ne kadar uyumlu oldu?unu test etmi? ve modelin kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad??? raporlanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in teorik yap?s?n?n ampirik

ARABPSYCHOLOGY.COM

verilerle desteklendi?ini kan?tlam??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Tipik olarak 5'li veya 7'li Likert ölçe?i kullan?l?r, detaylar makalede yer almaktad?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Hedef Kitle: Co?rafya derslerini uzaktan e?itim yoluyla alan ö?renciler (Lise veya Üniversite ö?rencileri).

Ya? Grubu: Genç yeti?kinler (Tipik olarak 15-25 ya? aral???).

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??ma, Türkiye'deki e?itim kurumlar?nda uzaktan co?rafya e?itimi alan ö?renci örneklemi üzerinde uygulanm??t?r.

Test Metodolojisi: Ölçek, ö?rencilerin uzaktan e?itim deneyimlerine ili?kin alg?lar?n?, tutumlar?n? ve memnuniyet düzeylerini öz bildirime dayal? olarak ölçmektedir.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Uzaktan Ö?retim Etkilili?i, Psikometrik Özellikler, Cronbach Alfa, Yap? Geçerli?i, Co?rafya Ö?rencileri, E?itim Teknolojileri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Makalenin yay?mland??? dergi üzerinden kontrol edilmelidir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Ziya ?nce için zince@nku.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Makalenin ba? yazar? Ziya ?nce'dir (Nam?k Kemal Üniversitesi, E?itim Fakültesi).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için yazar?n izinlerinin al?nmas? tavsiye edilir. ?leti?im bilgileri mevcuttur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ücret: Ölçek geli?tirme çal??mas? akademik bir dergide yay?nlanm??t?r ve genellikle akademik amaçl? kullan?m için ücretsizdir, ancak kullan?m ko?ullar? yazarla teyit edilmelidir.

Test Y?l?: 2021 (Yay?n Y?l?).

Kaynaklar

?nce, Z., Yentür, M., ve ?ahin, V. (2021). Uzaktan E?itim ?le Co?rafya Ö?retiminin Etkilili?i Ölçe?i: Ölçek geli?tirme, geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *OPUS Uluslararas? Toplum Ara?t?rmalar? Dergisi*, *17*(Pandemi Özel Say?s?), 3943-3966. https://doi.org/10.26466/opus.879897

Makalenin orijinal ba?lant?s? Dergipark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? buraya ba?lant? verilmi?tir: uzaktan-egitim-ile-cografya-ogretiminin-etkililigi-olcegi-toad.pdf

Uzaktan E?itim ?le Co?rafya Ö?retiminin Etkilili?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Bu ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesine eri?mek için lütfen ?nce, Yentür ve ?ahin (2021) taraf?ndan yay?mlanan orijinal akademik makaleye (DOI: 10.26466/opus.879897) ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM